

DULKIŲ VONIŲ ĮTAKA VIŠTŲ, LAIKOMŲ SKIRTINGO TIPO NARVELIUOSE, ELGSENAI

Jan Orsag¹, Jan Broucek¹, Monika Sauter^{1,3}, Vladimir Tancin^{1,2}, Pavel Flak¹

¹*Gyvulininkystės produkcijos centras, Nitra, Slovakija*

²*Slovakijos žemės ūkio universitetas, Nitra, Slovakija*

³*Forschungsanstalt Agroscope Reckenholz-Tänikon ART, Ettenhausen, Šveicarija*

Atsakingas autorius: Jan Brouček

Animal Production Research Centre Nitra, Hlohovská 2, 951 41 Lužianky, Slovak Republic

Phone: + 421 37 6546280; Fax: + 421 37 6546483; e-mail: broucek@cvzv.sk

Santrauka. Tyrimo tikslas buvo nustatyti dulkių vonių įtaką vištų elgsenai, kai priėjimas prie teritorijos yra apsunkintas. Tyrimui naudota dvidešimt 28 savaičių ISABROWN hibridizuotos veislės dedeklių vištų, laikytų dviem būdais (A grupė – uždaruose narveliuose, B grupė – atviruose narveliuose). Kiaušinių dėjimo intensyvumas 28 ir 29 savaičių vištų buvo atitinkamai 89,7 proc. ir 92,20 proc. Vištų elgsena buvo fiksuojama dviejose paukštidės vietose – pačioje paukštidėje ir teritorijoje, kur dažniausiai vištos imdavo dulkių vonias (DBP). Norint apsunkinti priėjimą prie DBP, teritorija buvo atskirta vandeniu. Vandens lygis kas penkias dienas buvo keliamas nuo 0 mm iki 180 mm. Stebėjimai buvo atliekami kiekvieną dieną po 12 val. visas penkias dienas. Bandymas kartotas du kartus. Buvo tikrinama hipotezė, ar dulkių vonių nebuvimas ženkliai veikia vištų elgseną. Nustatyta, kad vištos, laikytos skirtingo tipo narveliuose, elgėsi skirtingai. Vištos, laikytos uždaro tipo narveliuose, daug daugiau laiko praleido DBP nei paukštyno teritorijoje. Aukštėjant vandens užtvaros lygiui, statistiškai ženkliai mažiau laiko vištos praleido DBP. A grupės vištos lesė 312 min., o B grupės – 204 min. ($p < 0,001$). Ištirta, kad A grupės vištos stovėjo trumpiau 36 min., o B grupės – 96 min. ($p < 0,01$). Mūsų tyrimų rezultatai parodė, kad vištų laikymo būdas ir galimybė iminėti dulkių vonias ženkliai pakeičia jų elgseną, kuri gali turėti įtakos ir produktyvumui.

Raktažodžiai: elgsena, dulkių vonios, apribojimai, vištos dedeklės.